

Dnr GFN 2020/365

§ 7 Svar på remiss: Motion från Alexandra Anstrell (M) om aktivt skolval i Haninge

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har av kommunfullmäktige remitterats att besvara en motion från Alexandra Anstrell (M) om aktivt skolval i Haninge.

I motionen föreslår Alexandra Anstrell (M) att kommunfullmäktige beslutar att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att införa ett aktivt val av skola för att stimulera elever till att välja den som passar dem bäst samt arbeta fram riktlinjer för kommunens tillämpning av skollagens regler för placering av elever i förskoleklass och grundskola.

Förvaltningens synpunkter

Alexandra Anstrell (M) föreslår i sin motion att kommunfullmäktige ska ge grund- och förskolenämnden i uppdrag att införa ett aktivt skolval. Hur nämnden väljer att organisera skolvalet och fördelningen av elever på de olika skolenheterna borde inte bestämmas och regleras av kommunfullmäktige då det är en fråga som ligger under nämndens ansvarsområde.

Grund- och förskolenämnden gav 2017-05-24 § 94 utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Utbildningsförvaltningen

definierar begreppet aktivt skolval som val av skola genom en aktiv handling från vårdnadshavarens sida.

Utgångspunkten vid fördelning av elever på skolenheter är vårdnadshavarens önskemål. I skollagen (SFS 2010:800) kap. 9 och kap. 10 regleras vårdnadshavarens rätt att önska skolenhet för sitt barn i förskoleklass respektive grundskola. Detta innebär att skolvalet idag är en rättighet men inte en skyldighet i juridisk mening. En kommun kan inte införa ett tvingande skolval, däremot kan kommunen reglera vad som händer om man inte gör ett aktivt val, till exempel att eleven inte automatiskt får en plats på den skola där eleven är grundplacerad.

Om antalet sökande överstiger antalet platser på en skola har kommunen också möjlighet att upprätta riktlinjer för hur urvalet ska gå till. Riktlinjer för placering vid en skolenhet (skolval) finns beslutade i Haninge kommun (Dnr GFN 35/2011).

I riktlinjerna framgår det att Haninge kommun är indelat i upptagningsområden. Det innebär att varje elev är kopplad till en skola i närområdet. Principen med upptagningsområden har flera fördelar och bidrar till en tydlig process.

Upptagningsområdena underlättar den långsiktiga planeringen av verksamheten och tydliggör för skolorna vilka elever de ansvarar för kopplat till skolpliktsbevakningen. En annan fördel är att skolskjutsbestämmelserna i skollagen är

kopplade till hur kommunen har organiserat grundplaceringen av elever. Riktlinjerna för skolskjuts kan därför på ett överskådligt sätt kopplas till kommunens riktlinjer för närhetsprincipen med upptagningsområden. Upptagningsområdena tydliggör också för medborgarna hur kommunen tolkar närhetsprincipen genom att det klargörs att utgångspunkten alltid är att eleven, om den så önskar, ges plats i sin grundplaceringsskola.

Om en skola har platser kvar, efter att ha tagit emot eleverna från det egna upptagningsområdet som önskar gå i skolan, ska ett urval göras. Urval görs i de fall antalet elever som önskat skolan och inte tillhör skolans upptagningsområde överstiger antalet tillgängliga platser på skolenheten.

När riktlinjerna för placering vid skolenhet infördes 2011 kunde de flesta skolval tillgodoses. Idag är det svårare att tillgodose alla skolval och utbildningsförvaltningen planerar därför att se över och uppdatera riktlinjerna. I översynens omvärldsbevakning planerar förvaltningen att studera hur andra kommuner arbetar med skolvalet. Förvaltningen har också för avsikt att se över om det går att underlätta och effektivisera processen av val av skola genom att se över de administrativa stödsystemen.

Underlag för beslut

- Motion från Alexandra Anstrell (M) om aktivt skolval.

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

1. Utan eget ställningstagande.

Överläggningar i grund- och förskolenämnden

Alexandra Anstrell (M) yrkar på följande ändringsförslag:

1. Grund- och förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Tobias Hammarberg (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande Tobias Hammarberg (L) ställer Alexandra Anstrells (M) ändringsyrkande mot Tobias Hammarbergs (L) yrkande. Ordförande Tobias Hammarberg (L) finner att nämnden har bifallit Tobias Hammarbergs (L) bifallsyrkande.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservationer

Alexandra Anstrell (M) och Sverre Ekdahl (M) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen